

KOLLEKTIE BAKKER

jaar: 1963

"Friese Koerier" 12 jan. 1963

Stellingwerfse riempies

388

Winter...

IES! Hoera, de skaatsen onder,
Want de Lende is al staark!
Lange streken — 't is een wonder!
Veur de wiend noar Oldemaark!

SNPJ! Hoera, dan rap noar buten!
Moe'j' die dikke dunen zien!
Hé, pas op veur buurmans ruten!
Die is reak! Mar dá' 's gemlen!

GLAD! Hoera, doar goan de sleden!
Vliegensvlogge deur de bocht!
Alle klompen wor'n vegleden!
Hup, de bienties in locht!

WINTER, zeg wat bi' j' reusachtig!
Ies en sni'j — een moote tied!
Tjong, wat is de wereld prachtig!
Dujt het nou nog lange niet?

LEZER, hadd' ie miskien liever,
Dat die kolde mar weer gíng?
Nou, DIT is ok écht gien "bliever",
Mar een jeugdherinnering!

JOUK.

JOUK, Stellingwerfse riempies; An alle iesklubbesturen, die de beane nog hieltied in order hemmen.

In: Friese Koerier 23 februari 1963.

Friese Koerier... 23 febr. 1963 ..

Stellingwerfse riempies

389

An alle iesklubbesturen, die de beane nog hieltied in order hemmen

Zeg iesklub-besturen, de winter duurt lange.
Ok is te rojoal mit zien busen vol sni'j!
Mar jim krigt ie niet klein, en jim meakt ie niet bange!
Jim stoan op jim post, middes ,oavends opni'j!

Jim vegen de beanen, jim dichten de skeuren!
't Pebliek nemt de redens en skaatst wat het kan.
En elke dag weer moet zoe'n protte gebeuren.
Hoevule plezierrieders deanken doaran?

Nou mun is te rieden op voarten en plassen,
Nou hangt alle ies van JIM weerberheid of!
Zeg iesklub-besturen, in duffelse jassen,
Uut neem van de rieders: mien Hulde, mien Lof!

JOUK.

2 maart 1963.

Stellingwerfse riempies

Al weer!...

Ze proatten weer eens over 't weer,
Dat was al weer zo lange leden...
De winter was gien happien meer,
Dat was 't venaamste wat ze zeden.

Ien stok ellend' en overlast,
Kepotte buizen, gladde wegen.
Een hopeloze rommel was 't.
Mar ien man hadde lange zwegen.

Inienen zee diezelde stoer,
Dat hi'j niet om wat kolde rouwde!
— Dat was vanzelf de koleboer.
Die greag mit volle zakken sjouwde...

Toen proatten ze weer over 't weer,
Dat was al weer zo lange leden...
En iene was eens op een keer
Op skeuvels noar Enkhuzen reden!

En d' aander wust nog, dat het ies
Zes peerden veur een slee kon dregen!
Een darde hadde eens een pries...
— Mar ien man hadde lange zwegen.

Inienen zee diezelde: „Afsjn,
Geef mi'j mar zachiesan wat lente!”
— Dat was vanzelf de kastelein.
Die zoemers ok mit ijsko ventte...

Toen proatten ze weer over 't weer.
Dat was al weer zo lange leden!...

JOUK.

JOUK, Stellingwerfse riempies; Een eigen tuun.

In: Friese Koerier 28 april 1963.

STELLINGWERFSE RIEMPIES.

Een eigen tuun.

Een eigen tuun - het dat nog zin?
Zit er nog geldelik gewin,
Een stuver of wat veurdiel in?

Of is het eanlik idioot,
Om elke oavend noa het brood,
As aanderen zeggen: "Zo, 't is dóan!"
Weer in je tunegien te stoan?

De gruunteboer het volop sload,
As ie nog knoeien mit je zoad,
En as 't uiteind'lik goed beteert,
Wat is zoe'n kropkien dan nog weerd?

Het dure pootgoed moet er in....
De opbrengst is zo veake min....
Miskien sköt men er geld bi'j in....

En tóch, wie in zien tuuntien stoat
Mit wortel- en spinazie-zoad,
Wie plaanten poot en boonties bouwt,
Omdat ie altied weer vetróuwt,
Die vindt doarin, al het ie 't drok,
Al kost het hem nog senten ok,
Zoe'n kostber stökkien puur Gelok!

JOUK.

- o -

=====

- M. Bakker -
A. Tasmw. 52-I
LUTJEGAST GR
IV - 22 - 63

Fr. 28.4.63

An Jan Aarm zien haand deur 't Stellingwerfse laand!; XXIX. Noar de beide Berkopen.

In: Stellingwerf 2 mei 1963.

An Jan Aarm zien haand
Deur 't Stellingwerfse laand!

XXIX. Noar de beide Berkopen.

D'r zat wat veurjaor in de lócht en ik dochte „Jan, jong, 't wordt tied! 't Olde beesien moet van de stal en ie moen d'r op uut, de wereld in, naor de beide Berkopen!”

Nou, dat hè' 'k dus doan! Hi'j sputterde eerst al wat tegen, de olde brompot, mar in Zaandhuzen was 't al veur mekaander. Ik kon d'r wel een lietien op zingen, zo mooi in de moate sprongen de vonkies op de boesjie henneweer. Pang vonkien - pang ploffien - plank poffien - plof plankien en zo wieder en zo wieder... Nee, dat was de mujte weerd! De leate sn'jklokkies keken er van op, kan 'k je vertellen en de vroege dalla's zuchtten er van, want die hadden in de lange winter de „h' veleuren! Da' 's niet zo mooi vanzelf, mar ja, medern is 't wel. Ni'jmoods bedoel ik vanzelf. Ni'jmoods, dat is 't olde woord veur medern. En omdat het old is, zal 't wel goed wezen ok! Veur ni'jje dingen bin 'k altied wat huverig, jim niet? Neem nou beveurbeeld die kwekeri'jje „Myosotis” uut Boskoop. Alle olde Oldeberkopers en alle ni'jje Ni'jjeberkopers weten doar wel meer van. Wat is zoks nou? Dat belooft mar en dat skept mar op en per slot van rekening is 't ien april! Da' 's toch gien meniere, beste meensken, om zoe'n pepiertien veur 't ream te hangen, as een aander d'r fellet an goat! Fuij, fuij! Haj haj!

Mar goed, mit dat gele brieven bin 'k dan toch kommen, woar 'k wezen wol: in de „Dreijer”, want doar lag 't in. Da' 's dan ok een mooi blad! Een dorpsblad veur Olde- en Ni'jjeberkoop, uutgoande van de Hervormde Gemeente, ók ten dienste van de plaatselike verenigingen. D'r stoat van alles en nog wat in en 't wordt huus an huus, in een oplaage van 615 stoks, in de busse doan. Wie het nommer van april even deufbleadert, treft een artikel an over de skoonmeak, dan komt Karkni'js, Palmposen, joarige kiender, het kark- en dorpsarchief, de promotie van J. M. Bergsma, plattelaandsvrouwen, zundesdiensten van de dokters, van de veeartsen, korballen, toafeltennis, voetballen, Lincova, een HOFFelik artikel van de beroemde Geitefok, en nog vule meer. Allemoale van die dingen, die belangriek binne veur een gemienskop en die in een gewone kraante netuurlik niet allemoale zo roem an bod kommen kunnen, want stel je veur, dat ieder dorp dat allemoale publiseren wol!

Mar wat ik nou eanlik nog wel het állermooiste van dit hielde blad viene, dat is, dat veskillende skrievers het hier eens op zien Stellingwerfs zegd hemmen! Gewoon op zien Stellingwerfs! Gewoon? Ja netuurlik! Is 't niet een beetien mal, da' we de hiele dag Stellingwerfs proaten, mar zogauw d'r wat op papier moet hupla-hoepla ommeskeakelen op het „deftige” Nederlaands? Om mar bi'j 't april-nummer te blieven: het begint derekt al goed mit dat Stellingwerfse skoonmeakstok „Drok”, skreven deur L. H. - de B., gien onbekende in Berkoop. Dan dat astikel over 't korballen van niet iene minder as „Mr X” Kiek, we bin mit onze teal in goed gezelskop. Ok de Mr-s gebuiken en skrieven 'm al.

Ien ding is jammer. Elk pebeert het nog altied op zien eigen meniere. Ieder moet veur hemzelf mar uutmeaken of ie „korballen” of „korball'n” skrieven zal, „meensken” of „meensk'ng”. Dóaromme zal het wel wezen, dat zoe'n boel meensken het niet andurven. Ze willen wel, mar ze wóagen het niet. Ze

2 mei '63

bin hange, dat ze mit een protte woorden vaastelopen. Hoe móét dat nou? vroagen ze heur zelf of. Ja, d'r is gien woordeboek op noa te sloan. D'r bin gien vaaste riegels. 't Zal ok niet gemakkelik wezen, om die in een haandomdri'j kloar te kriegen. Mar doarom kon er toch wel zachisan een begin meakt worren. De koppen moen nódig eens bi'j mekaander. Welke Stellingwerfer het lef genoeg om te zeggen: „Ik bin de man (of de vrouw) die dat grote stek waark op de skolders nemt.” Wie?

Even een klein brieven an de Redaksie van disse kraante en dan heuren we d'r binnenkort allemoale wel noader van.

An Jan Aarm zien haand deur 't Stellingwerfse laand!; XXX. Noar een dreug zwembad en een Stellingwerfs woordenboek.

In: Stellingwerf 11 juli 1963.

An Jan Aarm zien haand
Deur 't Stellingwerfse laand!

11 Juli 63

XXX. Noar een dreug zwembad en een Stellingwerfs woordenboek.

Ja, nou deanken jim netuurlik allemoale, dat het over Noordwolde goat, mar da's 's mis! Noordwolde het zien beste bientien veurzet: de zaandbaanken bin vedwenen en de zwemmers kun weer duken en potien baalen, zovule as ze mar willen. Da' 's gen mooi stok waark west en de hiele bevolking mag de dappere vrotters doar wel dankber veur wezen!

Nee, ik zitte in Appelske, of beter gezegd: ik zát in Appelske, want het is alweer een blauwe meandag leden, dat de zonne je uutneugigde tot bruun-bakken in 't witte zaand. Ik zat doar tussen een hiele protte meensken, die ok niet geloofden, dat de kieren de man of de vrouw meaken, en ik dochte: „Jonge Jan jonge, wat is dat hier een mooi stokkien wereld, zo tussen de bossen, mit denne-naalden in 't hoar en onder de neagels van de tijjjen, en dat lekkere frisse weater...” En toen, ik kan het eerlik woar niet helpen meensken, toen kreeg ik inienen toch zoe'n of-grieselike düst. Afijn, ik goa nooit platzak van huus en ik stoppe zélf bi' het zwemmen de portemenee in 't broeksbusien, want zó diepe kom ik er toch niet in, en ikke om een flessien drinken of een ijsko uut. Mar niks heur! Gien drinken, gien ijsko: het zwembad ligt dreuge!

Kiek eens, ik hebbe mar een old brommertien op 'e weg, mar om een peer kilemeters meer of minder geeft ie niks. En doarom zwaarf ik mit dat trouwe beesien een wiede omgeving of, woar meer netuurbeaden in de bossen veskeulen liggen. Ie hoeven je ogen niet op stokkies te hemmen, zoas de slakken, om te zien, dat doar op drokke deagen goeie zeaken oan worren.

Die ijsko hê 'k leater aargens an de weg bi' een karregien kocht. En ik hebbe 't er eerlik bi' zegd: „In 't zwembad waren ze niet!” De ijsko-man healde zien skolders op. „'k Hadde d'r een mooie sent veur over had, om doar te stoan vandeage.” „Kan dat dan niet?” vreug ik. „Ze willen het niet,” zee-d-ie. Wie die „ze” waren, het ie me niet veteld en ik hebbe d'r niet op anvraagd. Mar 't liekt me toch wel toe, dat het tied wordt, om doar veraandering in te brengen. A' j' d'r op vedocht binnen, ku' j' netuurlik zélf wel een fesse ranja mitnemen, mar ijsko's bin zo kold in de buse....

En dan dat Stellingwerfse woordenboek. Ik kreeg een brief van de heer J. Das uut Oosterwolde en jim meugen donkt me allemoale wel weten, wat doar in stoat. De skriever vetelt doarin, dat zien vader — de heer H. J. Das uut Noordwolde — al een volledig Stellingwerfs woordenboek kloar hadde, toen ie overleed op 16 febrewoari '63. Het was ons wél bekend dat Das een échte veurvechter was veur de eigen taal. We wusten niet dat ie al zoe'n groot stok waark volbrocht hadde. Gelokkig is er niks van veleuren goan: alle boeken bin opstuurd noar de „Centrale Commissie voor Onderzoek van het Nederlandse Volkseigen” in Amsterdam.

Wat zal disse kommissie d'r mit doen? Allicht wetenschappelik bestuderen en opbaargen op een goed plak. Mar veur de Stellingwerfen zullen we d'r pas wat an hemmen, a' we d'r uut opdienen kunnen. Die mogelijkheid is er vast, mar nog eens: vie vuult 'm de man, of wie vuult heur de vrouw, om het an te pakken?

Miskien is de idee van een aandere briefskriever niet slecht, die zegt: „As er nou eens een vereniging was „Onze volk van Stellingwerf” die 'm bemujde mit het laand, het volk en de taal van vroeger en nou, zol dat ok gien stap op de goeie weg wezen? Dan kon er ok eens wat meer liefhebberijje kommen.”

Zo is 't. Loat het nou eens brieven regenen in de busse van de „Stellingwerf”. Brieven van meensken, die allemoale zeggen: „Ja! Ik doe mit! Ik wil de mouwen ók opstrupen! Ik wil ók op de bres stoan! Want wij proaten jommes gréag Stellingwerfs!”

De Stellingwerfers en hun dialect

In vebaand mit wat Jan Aarm skreev'n het over 't mitdoen an de diëlektskrieverije, ut Stellingwarfse tēleig'n dat ons allemoale nao an 't hart ligt, wi' 'k hierbij eev'n attendeer'n op baov'nstaond boekien van H. J. Bergveld, dat uitgeev'n is deur Van Gorcum en Comp., Assen. De Stellingwarven wōdt hierin un spiegel veur hul'n, veur wat betreft ut dialect en de volksaord mit betrekking tot de Drenten of aithans tot de Saksische bevolkingsgroep'n van ons laand.

't Is interessante kost, wat ons in dit war-kien beud'n wōdt, mit onder aandere un stōkmennig diëlekt-gedicht'n.

Wolvegsters kun 't niet iens weez'n mit de uutspraak en spellingswieze. Zels he' 'k ôk, veur 'n deel althaons, overwegende bezwaar'n. Dat de a veur de o skreev'n wōdt, zo als bebobeld in 't woordtien „daor”, dat is helemaal in odder. Ik hope, dat Jan Aarm daor goed notitie van neem'n zal en ôk degeen'n, die nog in de penne klim'n wil'n.

Ut boekien is vast wel te koop in de boekhandel in Wolvega. In elk geval neem'n ze daor grêg un bestelling an, as 't nog niet uutvekocht is.

1 AUG. '63

HAJO VAN WOLWAGHA.

An Jan Aarm zien haand deur 't Stellingwerfse laand!; XXXI. Bi'j nacht en ontiede.

In: Stellingwerf 18 oktober 1963.

217.
An Jan Aarm zien haand
Deur 't Stellingwerfse laand!

XXXI. Bi'j nacht en ontiede.

Ziezoo meenaken, ik bin d'r weer! Jim doch-
ten miskien, al da' 'k me in de „oa” of in de
„ao” veslokt hadde bi'j 't lezen van Hajo's
proatien van de eerste augustus, mar dat is
gelokkig een beetien mitvalen. Kritiek moe' j'
rustig vewaarken kunnen, zonder dat de ze-
nuwen d'r van op 'e loop sloan en as de kritiek
dan ok nog opbouwend is, mit de nodige be-
wiesstokken en zo, dan kan men doar allient
mar zien veurdeel mit doen. Kortweg bewe-
ren, dat het iene goed en het aandere vekeerd
is, het vanzelf gien zin zolange a' j' dat op
gien enkele meniere preberen an tekomen en
alleman zai dat zo zachiesan wel in de gaten
hemmen. Intussen kwam er ok een slimme
mooie brief van een rasechte Stellingwerfer
en ik gelove, dat doar nog wel wat toekomst-
mezlek in zit. De briefskriever zucht mi'j dus
binnenkort nog wel eens mit het olde ploffien
op 'e stoepe staan.

Mar afijn, ik bin d'r dus weer! 'k Bin mit
vekaansle west. Ik zegge mar zo: de Stel-
lingwerfen bin een mooi laand, mar 't is de
wereld niet! Wie 'm opslöt tussen de grean-
zen van zien geboortestreek, die holt toch wel
een hiel klein beetien uitzicht over. Doarom
bin 'k er dus op uittrokken en doarom hem-
men jim een hiele pose niks van Jan Aarm
heurd. Trouwens, het potlotien was ok op! Ik
hadde nog zoe'n best olderwets potlotien, mar
de meester zee vroeger op skoole altied al
tegen me: „Jan,” zee-die, „jongen, je moet
niet de hele dag op je potlood zijgen!” (want
onze meester was een Hollaander, aandere zol
ie wel gewoon „zoegen” zegd hemmen). Mar
goed, ik hebbe dus toen niet heuren wiid en
nou kree' 'k er spiet van, want ik beet het
krek in de middendeur. Kon 'k er dus niet
meer mit skrieven vanzelf. Bin 'k noar de
winkel goan. Ik dochte zo bi'j mezelf: „Loa'
'k nou 'k eens ni'jmoods wezen! Ik kope een
vulpenne!” En dus nam ik mien hiele huttien-
mit-muttien mit, want ik hadde al veake heurd
dat zokke golden dingen duur waren. In de
winkel vroeg ik dus hiel beskeiden of ze ok
een vulpenne veur me hemmen, mit een golden
penne, en ok een pottien inkt as 't kan. Zegt
de winkelier: „Mar mien beste man, vulpen-
nen goan niet meer! Bin ie nog zó olderwets?
Tegenwoordig skrift iederiene mit een koegel-
penne.” Nou ik zegge: „Geef me die dan
mar,” zeg ik, mar ik dochte wel even an de
portemenee... „Tachtig cent!” zegt ie. „As
ie 't in 't begin niet zo goed doet, moe' j' er
even mit onder de skoenen krassen, en as ie
't noa een jioar niet meer zo goed doet, moet
er een ni'jje vulling in van veertig sent!” En
zo heb ik dus een duur stok geskiedenis over-
sleugen! In 't begin dee-d-ie 't werkelijk niet
zo best en toen hè' 'k dit proatien onder mien
skoenen skreven. Mar toen 'k er mit in de
drokkeri'jje kwam, was 't er al weer of ok.
Dat numen ze dan tegenwoordig het servies
van de veurlichtingsdienst!

Stellingwerf.
18 okt. 1963.

En zo goed en wel en bruunvebraand weer
thuis kommen, zegt mien buurman-mit-de-
grote-alee tegen me: „Jan, wat zeg ie van de
Friesland-Naachtrit? Honderdzestig kilome-
ter veur de toer en veur de sport. Wat zu' we
nemen?” „De sport” zeg ik vanzelf. En zo is
't gebeurd ok, heur! Toen 't knappiesan don-
ker was, stonnen we bi'j Tjaarda in Oranje-
wold en toen 't nóg wat donkerder was, reden
we kris-kras deur de Rissert en Oideholtwol-
den, en toen 't nog weér donkerder was, zat-
ten we in de bossen van Bekoop, en toen 't
pik-donker begon te worren deuken we de
Kroeme Stede in Noordwolde in. 'k Was in
joaren niet langes kommen mar de modder
was nog dezelde, dat zag ik zó. De Heane-
stede was trouwens ok al niet vule veraanderd,
mar toen we skuin aachter de kesbeane lan-
ges op 'e Duker angingen, kiek, toen venam
ik het wel: Noordwolde grujt! En ik keek al
een beetien eigenwies veurunt, want ik vulde
het ankommen: nou de ni'jbouw in! Al die
peer honderd deelnemers zollen het zien:
Noordwolde grujt! Ni'jje wegen! Ni'jje hu-
zen! Ni'jje febrieken! Ploemp! Doar deuken
we alwéer een zaandpad in, alwéer een pad,
dat binnenkort een weg worren zol, mar woar
de kiender nou riekelik diepe koelen in meakt
hadden. Ni'jjeweg - deur 't Oosterseveld op
Bosoord an - Zorgvlied - Makkinge - noar de
rust in Oosterwolde.

Komt er in „De Zon” iene noast me zitten
en zegt: „Bin ie ok niet van Noordwolde?”
„Ja!” zeg ik. „Hoezoo?” „Kerel!” zegt ie,
„nou heb ik nooit weten, dat ze doar nog
zokke minne wegen hadden...”

'k Wol dit er mar mit zeggen: de spor-
tleve, ni'jmoodse sjefeur, zocht zien gelok niet
op asfalt en beton, mar duukt vule liever de
modder in. Miskien kun de gemeenten mit de
wegen dus wel krek zo doen as ikke mit mien
koegelpenne: een duur stokkien geskiedenis
oversloan!

JOUK, Stellingwerfse riempies; 't Is langeleden...

In: Friese Koerier 26 oktober 1963.

Friese Koerier... 26 okt. 1963...

392.

Stellingwerfse riempies

't Is langeleden...

't Is lange leden, da 'k een riempien skreef,
Want in de zoemer is er altied zovvul drokte.
En as er ál eens een kwetiertiën overbleef,
Dan wa' 'k niet in de stemming, dat het lokte.

Mar nou, nou is 't weer haast; de kachel braandt;
De oavends wor'n weer laank; ie kun weer lezen,
Ie hemmen 't weer an tied om onderhaand
Wat vort te dromen en jenzelf te wezen.

Miskien is dát wel 't mooiste, as de dag zo kort,
As tujjen over 't laand, en 't blad vaalt van de bomen:
Dat dan de óavend zo beslúten wordt,
Mit de gedienen dichte — en verhaalties dromen.

Ik hope, dat het lokt. Dat disse wintertied
Nou eens wat oavends vri'j, gelegenheid zal loaten,
Om stille bi'j de heerd, zo eens van tied tot tied
Een beetien mit mezelf en ok mit jim te prouten.

JOUK

Friese Koerier ... 22 nov. 1963.

393. Stellingwerfse riempies

Veur de kleinties

**Zeg, jonges,
meagies...**

Zeg jonges, meagies, luuster us:
De Suint is er weer, heur!
En as het 's oavends duuster is,
Trekt ie de dorpen deur.

An alle reamen luustert ie
Wat of men doet of zegt.
Dan glimlacht ie en fluustert ie
Mit Piet, zien zwarte knecht.

Mar soms ... soms is het even mis!
Wanneer dan? As ie heurt,
Dat iene slim ondeugend is,
Wat ôk wel us gebeurt!...

Dan is de Suint bedroefd. En Piet?
Ja, die zwaamt mit de roe!
Mar Sunterkloas zegt: „Doe dat niet,
D'r komt hém ok wat toe”.

Miskien is 't morgen wel weer goed.
Dan gaan we hier wéer an.
As ie dan goed zien beste doet,
En veur ons zingen kan... ”

Zeg jonges, meagies, luuster us:
De Suint is weer in 't laand!
As't 's oavends duuster is,
In huus de laampe braandt,

Zing dan mar van die beide, die
Veur 't ream stoan — vlák er veur.
Dan meak ie ze zo bliede, zie!
Veural an deanken, heur!

JOUK.

„Friese Koerier... 27 nov. 1963

394

Stellingwerfse riempies

Het feest begint!

(Een Sunterkloasliedtiën veur de
kleine Stellingwerfers — en heur
meesters en juffrouwen! — om te
zingen als de Sunt binnenkomt.)

Wieze: Zie de maan

Jonges, meagies, moe' j' eens heuren:
Sunterkloas is weer op pad!
En het kan dus zó gebeuren,
Dat ie bi'j ons binnenstapt!
Hier in skoel' of bi'j ons thuus,
Want hi'j kent hier ieder huus!

Miskien skrikken we dan even,
Mar waarom? De Sunt is goed!
Hi'j wil elk zo graeg wat geven,
Elk die goed zien beste doet!
Piet streit peperneuten rond,
Dat het klettert op de grond!

Sunterkloas, toe kom mar binnen!
Iederiene zit al kloar!
Zwarte Piet mag wel beginnen...
Stille eens! Wat heur ik doar?
Klop - klop - klop! Ja wis, ze bin 't!
Ha! Hoera! Het feest begint!

JOUK.

't Is gauw vuuf desember!

In: Stellingwerf 28 november 1963.

'T IS GAUW VUUF DESEMBER !

(Wieze : zie ginds komt de stoomboot).

**Om evenpies uut te knippen,
en mit noar skoele te nemen !**

't Is gauw vuuf desember,
Dan komt Sunterkloas !
Dan brengt ie ons speulgoed
En ok spekeloas !
Wat zal 't dit joar wezen ?
Een boot of een trein ?
Een boek om te lezen ?
Een aarmbaand ? — Wat fijn !

Sunt kent hier de wereld
Van buten — en hoe !
De Kutunder — Holtwolde —
Tot Waskemeer toe !
Hi'j wet waar we wonen,
Hi'j kent alleman !
Hi'j wet wat we doen : Geert,
Mies, Annie en Jan.

Zien knecht dregt de roe.
Jonges, hol je gemak !
Want iedere deugniet
Goat rap in de zak !
Och Piet, nee, niet doen heur !
Die zak, mos dit mit ?
We hopen, dat doar
Een kedogien in zit !

An Jan Aarm zien haand deur 't Stellingwerfse laand!; XXXII. Noar 'n geveerlike hoek!

In: Stellingwerf 28 november 1963.

218
An Jan Aarm zien haand
Deur 't Stellingwerfse laand!

Stellingwerf

XXXII. Noar 'n geveerlike hoek!

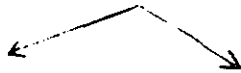
Nee meensken, TROOST je, want dié bedoel ik niet! Vekeerslochten en vekeersagenten en zebra-peaden, doar weten ze in Wolvegoa ok wel van, dus doar proaten we niet meer over. Dié putte wordt vanzêlf wel dempt . . .

Mar d'r is een aandere hoek, die me vule hoger zit: dat is de Westhoek! Ja, doar het lessent een mooi stok over in de kraante stoan. De Lendediek wordt dus mit mesienen anpakt en doar moe' we wel bliede omme wezen. Nou is 't vule vlogger kloar, hè! En as 't kloar is, wat dan? Zol 't dan een drokke vekeersweg worren? Nee, allicht niet. Of de M.A.C. „Stellingwerf” moet elke weke een oriënteringsrit hollen. Dan ku' j' 't nooit weten vanzêlf. As de uutzetter dan nog een beetien van dat slag is, dat noadroomt over oide gedichten as: „Hoe genoeglijk rolt het leven des gerusten Landmans heen”, miskien zocht ie dan de wiede vergezichten van diezelde Westhoek wel veake op. Intussen zu' we d'r mar niet op rekenen, mar de zeake wat nuchterder bekieken. As die weg kloar is, dan dán? Hoevule meensken zullen er dan gebruik van meaken? Zeker, veur diegenen, die er langes moeten is 't prachtig. Mar wíe moeten er over een joar of wat nog langes? Om 't mar een beetien plompveleuren te zeggen: de Westhoek lopt leeg! D'r zullen wel boerebedrieven overblijven, mar verder . . .

De legere skoelen hemmen in dit opzichte al veake de toekomst veurspellend kund. Dat doen ze in de Westhoek ok en die toekomst is duuster. Stappien veur stappien nemt het antal kiender of, totdat . . . Ja, Oldetriene is er hoast an toe. Veurlopig dus nog een joar en dan? Opdoeken? Een ienmansskoele vaalt ók niet mit, dat is woar. Mar hielemoale zónder, vaalt dat dan wél mit? Woar is een dorp, as 't gien skoele meer het? Dan lopen de meensken jommes nog vule harder vort: „Want er is niet iens een skoele en de kiender moen zoe'n ende fietsen!” Zol er dan beslist niks an te doen wezen? As er in zokke dorpen nou eens wat ni'jje huzen bouwd worden, bleven die leeg? Wil iederiene beslist in een groter plak wonen? Ik dochte toch eerlik woar, dat er ok nog meensken genoeg waren, die liever wat op de ruimte zatten, as doar een ni'j husien te waachten ston. Mit plak veur een peer knienehokken en een kiepelooop. Zeker, dan woon ie allicht een entien van je waark, mar 't bin jommes toch allemoale brommers en auto's mit waarkvolk? Men mos er eens een proef mit nemen. Nee, dat gebeurt niet vanzêlf, dat weet ik wel. Haand ophollen helpt niks meer in onze tied. Voesten loaten zien, dat is 't ienige. Zeggen: „Dát willen wi'j!” Niet ién keer, mar tiene en as 't moet, dan honderd!

„Recreatie!” Da's op 't ogenblik een mooi woord. Een mode-woord. 't Stoat elke weke wel vuufentwintig keer in de kraante en ie héuren 't wel tweehonderdvuufstig keer! En wat wil 't nou eanlik zeggen? Dit: dat de meensken de stads-pakhuizen zát binnen. Dat ze d'r de zoaterdag en zundag op uuttrekken, om eens wat anders te zien as stienen en stienen en nóg eens stienen, om eens even heur zêlf te wezen zonder dat de burenen van alle kaanten op 'e haanden kiekten, om ok eens wat anders te heuren as auto's, auto's, auto's Mar intussen bouwen de stedekundigen deur an plan zuid en plan noord, an plan oost en plan west, en ze kun je presies vetellen hoevule ni'jje bewoners as doar dommiet in passen. Ze weten nou al woar in 2000 de grootste wolkenkrabber stoat en miskien zien ze in heur vebeelding, van het platte dak of, wel een klein zwart stippien in de Westhoek liggen: da' s dus Jan Aarm, die an zien brommer prutst

- 28 nov 1963 -

Ik bin mar een doodgewoon mannegien en het zal mi'j wel hielemoale niet passen, om over de grote vraagstukken van disse tied mit te proaten, mar ik zol zo zeggen: „Waarom zovuul drokte? Wat een gesleep en gesjouw is dat, om vri'jdesoavends vort te kommen. En wat een onkosten mit tenten en zoemerhusies en zo. En winters . . . wat dan? Tóch mar thus blyven?”

Miskien komt er tóch nog wel eens iene op 't idee, om 't anders te doen: twintig huzen in Oldetriene, twintig in Ni'jjetriene, twintig in Skaarpenziel, twintig in . . . Wie er iene van kriegen kan: „recreatie” van jannewoari tot desember! Veur de winkeliers: ni'jje klaanten! Veur de skoelen: kiender! Veur 't hiele plattelaand: een zegen!

28 nov.

JOUK, Stellingwerfse riempies; Veur 5 desember.
In: Friese Koerier 30 november 1963.

Friese Koerier ... 30 nov 1963 ...

395 Stellingwerfse riempies

Veur 5 desember

't Is gauw weer vuuf desember,
't Is gauw weer Sunterkloas!
De halve moand november
Bestoat uut spekeloas!

De grote wnkels beaden
In locht. Ze spreken an:
„We liggen ofgeleaden,
Toe, koop er ok wat van!”

Een protte meensken dwealen
Al zukend henneweer.
Wet mooi! Mar het betéalen....
Ze wiefelen keer op keer.

Môet men het duurste kiezen?
Is 't dóar allient mit kloar?
Genegenheid bewiezen
Zit niet zozeer in priesen,
As wel in hei gebóar!

JOUK.

*Friese Koerier ...
dec. 1963*

396

STELLINGWERFSE RIEMPIES.

R i e p

Het is een kolde naacht west en de mist
Is in een roege riep op elke boom bevreuren.
Een huf'rige desembermorgen is 't.
Toch stoat er in 't geheim een wonder te gebeuren:

Zomar inienen, deur de dichte mist,
Stroalt doar de zunnex op beriepte takken.
Een toverachtig mooi geziichte is 't,
Een sprokien, dat de wereld het te pakken!

De bomen in heur fonkelwitte klieid,
De struken en de heden, alles perelt!
En hoge is de hemel, blauw en bried!
Dit is een droom; dit is een dând're wereld!

Mar een kwetier. Dan is de pracht weer vort.
Het klieid vaalt of: de temp'retuur wordt zaachter.
Want sprokies-dromen duren altied kort.
Allient wat heksebessens blieden dreigend aachter....

JOUK.